

NADNIEMIEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Kolekcja biurowa od 12-11-5-0
Administracja 10-11-4-0
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośzeniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 62 Rok I
GRODNO
czwartek 2 paźdz. 1924 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobne za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wiersz miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stron 15-20 szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszeń w nagłówku, obowiązuje wszystkich już przyjętych mówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

„Clou“ Sezonu!

Najwspanialszy, najwystawniejszy, najsensacyjniejszy, najefektowniejszy—dawno oczekiwany nadzwyczajny film sezonu!

„Clou“ Sezonu!

Kino
LIRA

SZAŁ NAMIĘTNOŚCI

Dziś

Monumentalny dramat w 2 serjach—wyświetlanych jednocześnie. Rzecz dzieje się w El Paso w Meksyku, oraz w Bombaju w Indjach

W rolach głównych: Dorota Dalton, Mildred Harris, Conrad Nagel, Teodor Kozłowski

Kino
EDEN

Premjeral

12 aktów razem

Premjeral

CYRK MARCCO

Dziś

W rolach głównych atleta MARCCO i 2 premjowane piękności Loti Loring i Ilona Matjakowska. Pozat menedżerji. Polowanie na lwy. Sensacyjny akt gimn. na tyczce bambusowej. Przedstawienie cyrkowe.

Ceny niepodwyższone

Przyjęcie artystów w domu Oficera

W niezwykle miłym i serdecznym nastroju odbyło się dnia 29 b. m. w Domu Oficera na Zamku przyjęcie artystów teatru miejskiego przez oficerów garnizonu Grodno. Korpus oficerski pragnąc nzczyć zespół teatralny oraz nawiązać z nim stosunki towarzyskie wydał skromną kolację, na którą oprócz świata teatralnego zaproszeni zostali przedstawiciele władz i instytucji miejscowych.

Na przyjęciu byli obecni D-ca Okręgu Korpusu p. Gen. Berbecki z małżonką, Gen. Bieliński, pułkownik Luberażcy, pułkownik Szemiotowa, pik. Stokalski, Suzib, Wojtkiewicz, pułkownik Błoccy, pik. Szreders, Kopczyński, ppik. Kozłowski, Zagorski i około 100 oficerów młodszych. Ze społeczeństwa cywilnego byli obecni: prezydent miasta Stepniowski, starosta Rogalewicz i dyrektor Bładzewicz.

Pierwszy toast wznosił General

Berbecki, który nawiązując do tradycji Zamku Batorego dał wyraz radości jaka przepełniać musi serce każdego Polaka, że na Zamku tym znów po latach niewoli żołnierz polski stojący na straży rubierzy Rzeczypospolitej ma zaszczyt gościć u siebie artystów niosących w ślad za żołnierzem kulturę polską w formie żywego słowa rozbrzmiewającego z desk stębnicznych i kielkującego później w duszach naszych, by krzewić w nich umiłowanie piękna, kultury i Ojczyzny. Oddając cześć artystom polskim wznosił kielich w ręce Dyrektora Skąpskiego.

Dyrektor Skąpski w odpowiedzi podniósł współpracę żołnierza i artysty i to ogromne poparcie jakiego doznawał zawsze dla teatru od żołnierza i jego dowódców nie tylko w Grodnie, ale wszędzie tam gdzie zetknął się z wojskiem polskiem i dając wyraz życzeniu aby współpraca ta i poparcie przyniosło jak

najlepsze owoce wznosił toast na cześć armji polskiej.

Po kolacji były tańce, które trwały prawie do rana i gdzie oficer nasz miał możność zetknąć się bliżej, poznać i pokochać artystów, a bardziej może jeszcze uroczym artystki naszego teatru. Jeśli zaś w czasie ochoczych tanów serce lub serduszko komuś silnie uderzyło, to byłoby to zupełnie usprawiedliwionem i prawdopodobnie nastąpi po niem jeszcze silniejszy kontakt między światem artystycznym, a wojskowym.

B—r.

Bal jesienny W. K. W. „Niemen“

W dniu 4 października 1924 r. w salach Domu Oficera na Starym

Zamku w Grodnie odbędzie się Bal „Jesienny Wojskowego Klubu Wiośtarskiego „Niemen“.

Gospodarzami balu są: pp. Berbecka, Błocka, Bielańska, Gedrociowa, Niedzwiedzka, Ruppowa, Stepniowska, Szemiotowa, Szredersowa, Wojtkiewiczowa, Wolfowa, Zamorska, pp. General Berbecki, General Bieliński, Rejent Bielański, Ppik. Błocki, Prezes Sądu Gedrojé, Pułk. Luberażki, Major Niedzwiedzki, Prezydent m. Stepniowski, Pułk. Szemiot, Pułk. Szreders, Ppik. Wojtkiewicz, Pułk. Wolf, Pułk. Sztab. Gen. Zamorski. Wejście 3 złote za okazaniem zaproszenia. Początek o godzinie 10 wieczorem.

Organizatorzy mają nadzieję że sympatyczny cel zgromadzi tłumy w salonach Zamku.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. październik.

Z TEATRU

"Syn z Ameryki"

Wesoła farsa w 4 aktach
Vebera i Garbaczina

Jakże daleką od zapowiedzianej w nagłówku wesołości była onegdaj wystawiona farsa!

Czegoż bowiem żada się od farsy? Szybkiego tempa, werwy, temperamentu, jednym słowem kipiacej życiowości, a to możliwym jest do osiągnięcia przy sumiennem pamięciowem opanowaniu ról.

Niestety artyści nasi (z małym wyjątkiem) krążyli rozpaczliwie koło budki suflera a p. Dąbrowski zawdzięcza jedynie swej korpulentnej postaci, że nie pogazył się w niej całkowicie; dialogi, rwały się na strzępy, a cała akcja ciągnęła się towarowym pociągiem, tak że, nawet wypróbowany reżyser-maszynista, z zastygłego kotła pożądanej pary wydobyć nie zdołał.

Sytuację mógłby uratować p. Urbański, gdyby w postać młodego, w gruncie rzeczy szlachetnego awanturnika, wlał więcej amerykańskiej przedsiębiorczości, energii i zapału, rola ta lepsza w wykonaniu od poprzednich, nie wypadła jednak należycie intencji autora, który bohatera swego ulepił z powojennej gliny, tego konglomeratu bezdogmatyzmu, splatanego z wrodzonymi, szlachetnymi porywami.

P. Lejczykówna jak zwykle pełna wdzięku i finezji Dorotka zasłużyła w pełni na wianok kwiecisty, ofiarowanej jej na scenie, było to objawem uznania nie tylko pojedynczego wielbiciela, lecz całej publiczności, ceniącej gorąco jej talent.

Treść utworu z pełnem powodzeniem mogłaby zmieścić w 8 aktach, sztuka stanowczo zyskałaby na tem, nie przeciążając uwagi słuchaczy.

Złożenie dość banalne, zamiana maraotrawnych synów, powracających po kilku latach na łono rodziny przez arcyznanych szantażystów wielokrotnie już była z większem powodzeniem wyzyskana.

P. Wzorczykowski i p. Müllerowa stanowili dobraną parę, grasującą wśród wielkomięjskich szumowin, zresztą artystyka ta z każdej roli potrafi wykręcić typ oryginalno-pomysłowy i opracowany.

Głupkowatego i niezdarne aspiranta do rączki urocznej Dorotki grał z powodzeniem p. Sulima, zawzięcie protegowany przez ciotkę Agatę, b. dobrze oddaną przez p. Morf.

Na specjalne wyróżnienie zasługują p. Rembosz, jako kasjer — postać ta wzięta żywcem ze znanych środowisk wyróżniała się dodatnio wśród sztucznego otoczenia.

P. Puchnińska w ostatnim akcie z wrodzonym szczerem humorem rozruszała drzemiący nieco nastrój tej „wesolej” farsy.

Pp. Zięciakiewicz i Wasilewski doskonale wywiązały się ze swych epizodycznych ról.

S. N. J.

KRONIKA

Wypadek z autem

We wtorek o godz. 4 pp. auto ciężarowe, kierowane przez właściciela Adolfa Potrzebica, skutkiem zepsucia się kierownika, jak twierdzi właściciel, czy też innej przyczyny, wpadło na stęp telegraficzny na rogu ul. Pocztowej i Napoleńskiej. Zderzenie było tak silne, że stęp pękł i szyby w aucie: zdruzgotały się na drobny mak, raniąc dotkliwie, jadących w aucie, sier-

żanta 81 p. p. Piotra Pawłowicza oraz Stanisława Sawickiego. Sierżantem zajęły się władze wojskowe, które po nalożeniu opotrunku zamknęły go, zapewne jako pijanego w areszcie. Sawickiego zaś również pijanego odwieziono do szpitala miejskiego. Właściciela samochodu odprowadzono do komisariatu, celem sporządzenia protokołu. W samochodzie znaleziono: chleb, kiełbasę, słoninę i inne frykasy, służące jako zakąska po pocieszycielce strapiionych.

Wobec powyższego zachodzi pytanie, czy przyczyną wypadku było zepsucie się hamulca, czy też zupełny brak takiego, oczywiście w innym znaczeniu?

Wypadek ten mógł zakończyć się katastrofalnie, gdyby nie zmniejszenie impetu auta, bowiem ślup padając spowodował by zerwanie drutów elektrycznych i porażenie prądem, sporej gromadki ludzi, zgromadzonej na zbiegu tych ulic. Na szczęście zakończyło się jedynie chwilowem połączeniem drutów przy wstrząśnięciu wywołującym sноп płomieni i iskier z przewodników.

Pożar

We wtorek ok. 10 rano w oficynie domu położonego na rogu Orzeszkowej i Telegraficznej zajęły się sadze.

Akcja wszczęta przez domowników zapobiegła katastrofie, jakiej łatwo mógł uleże drewniany budynek.

Statystyka zaludnienia Grodna (bez wojska)

W wieku	do lat 7	mężcz.	kob.
od 8 do 14	2927	2840	
15	18	1708	2091
19	29	3495	5741
30	39	2654	2914
40	49	1799	2292
50	59	1618	1867
60	69	839	1019
po nad 69 lat	—	334	391

Razem 18422 22139

A wszystkich razem 40561

Ludność według wyznań:

Rz.-Kat.	14651
Prawosławnych	5247
Ewangelików	321
Wyznania Mojżeszowego	20233
innego	109

Razem 40561

W porównaniu z 1921 r. ludność wzrosła:

Rz.-Kat. o 21,87 proc. — Prawosł. 43,99 proc. — Mojżesz. 8,25 proc. —

Ogólny wzrost wynosi 5904 (40561 — 34657) czyli o 17,03 proc. Poważna

procentowość wzrostu ludności prawosławnej tłumaczy się powrotem repatriantów w liczbie 2735 osób, z których większą połowę stanowią prawosławni.

UWAGA: Ostateczne obliczenie ludności pod względem wyznaniowym jeszcze nie nastąpiło. Można jednak stwierdzić, że cyfry tu podane mogą uleże jedynie nieznaczny zmianom.

Jak widać z powyższego zestawienia, w wieku do lat 14 panuje zupełna prawie równowaga pomiędzy ilością chłopców i dziewcząt.

Między 15—30 rokiem w miarę zbliżania się do feralnej trzydziestki przewaga gwałtownie chyli się na stronę kobiet i trwa stale choć nie tak jaskrawo aż do 70 lat, poczem znów następuje równowaga. Naogół jak widać kobiet jest więcej niż mężczyzn w i krytycznym wieku średnim kośba śmierci obfitsze znajduje ziwo w obozie męskim, oszczędzając kobiety jako odporniejsze i więcej wytrwałe na znoje i ciężary życia.

Sprostowanie

We wczorajszym sprawozdaniu z pobytu wycieczki pedagogicznej zakradła się kardynała omyłka polegająca na opuszczeniu przez zecera całego okresu, dzięki czemu odejty został pewnej części artykułu zasadniczy sens. Począwszy od 19 wiersza w 1 ej kolumnie winno być: Wspólna zapoznanie się i zetknięcie społeczeństw kresowych z członkami przyszłych kadr nauczycielskich ma ulżyć znaczenie, szczególnie dla terenów kresowych, które przez długie jeszcze lata odczuwać będą głód fachowych obywatelsko czujących sił pedagogicznych, które na dziejących tych terenach znajdować będą wdzięczną i wysoce produkcyjną pracę.

List do Redakcji

Proszę o zamieszczenie tych kilku słów o szpitalu Czerwonego Krzyża. Szpital jako sama nazwa wzbudza pewną nieufność w człowieku, to też każdy dopiero w ostateczności zwraca się pod jego skrzydła opiekuńcze. O szpitalu zaś Czerwonego Krzyża dużo da się powiedzieć dobrego. Pod jego skrzydła opiekuńcze zwłaszcza pod opiekę nieustrudzonego w swej pełnej poświęcenia pracy Doktora Sarosieka śmiało można udawać się. Jego łagodność, jego umiętność obcowania z chorymi wzbudza zaufanie i łagodzi, wszelkie cierpienia to też należy mu się wielkie uznanie. Dużo dobrego da się powiedzieć o akuszerce pani Ewie Milniczonok, umiętnej i dzielnej w swym fachu pracownicze łagodnej i miłej w obejściu, jak również o całym zespole na czele z panią Prezeską. Z głębi mojej duszy się Szczyście Bóże szpitalowi Czerwonego Krzyża L. K.

Powyższy list otrzymaliśmy przez umyślnego, bez wskazania nazwiska ani adresu piszącej osoby, przeto wychodząc z zasady nie umieszczania żadnych korespondencji od niewiadomych osób, prosiliśmy odatkę o przysłanie potwierdzenia z podpisem i adresem piszącego. Jakoż w tych dniach otrzymaliśmy potwierdzenie wyrażone w liście który poniżej zamieszczamy.

Redakcja.

Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie proszę o zamieszczenie w swoim poczytnem piśmie paru

słów pochwalnych o szpitalu Czerwonego Krzyża, które znajdują się w Szanownego Pana Redakcji.

Z szacunkiem
Leontyna Kozłowska.
Majątek Żytoroż, z. Grodz. poczta Indara.

Nadzwyczajne ogólne zebranie członków Czerw. Krzyża

odbędzie się dn. 8 paźdz. w piątek w Starostwie (sala Sejmiku). Początek o godz. 6-iej w razie braku quorum, następnie o godz. 7-mej uważane będzie za prawomocne.

Porządek obrad:
1. Zagajenie,
2. Wybór przewodniczącego Zebrania.

3. Reorganizacja działalności tożystwa oparta na współpracy z wojskowością (ref. Dr. Rupp).

4. Ogólny zarys półrocznej działalności.

5. Skompletowanie Zarządu do borem nowych członków.

6. Wolne wnioski.

Wo ubezpieczeń „PIAST”
Oddział w Grodnie
pl. Batoro 2 tel. 18 i 62.
Wszelkie ubezpieczenia—od ognia, kradzieży, transportów życia, szyb, koni.

Dr. med. H. BRYZMAN
GRODNO
ul. Hoowera № 2. Tel. 202.
powrócił 1-3

D-ta M. ARKIN
powrócił
Choroby zębów i zęby sztuczne
Przyjmuje od 9—3 i od 5—7.
Grodno, ul. Bankowa № 1, 70a
Policyjnej 14—15

Skradziono książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Grodno na imię Kazimierza Trojanowicza. 3-3

Ceny niższe! Uwadze P. T. Nauczycielstwa i Młodz. Szkolnej

Księgarnia i skład materiałów pisemnych
E. IBERSKIEGO GRODNO
Dominkańska 31.

poleca w wielkim wyborze na rok szkolny 1924—1925

Podręczniki szkolne. Dla wszystkich Grodzieńsk. Zakładów Naukowych

pc Genach wydawnictw warszawskich

Artykuły pisemne, przyrządy do rysunków i kreślenia i t. p.

— po cenach niższych — 21—30

UWAGA; młodzież szkolna zakupująca u mnie podręczniki szkolne, otrzymuje zupełnie bezpłatnie „mój dziennik” do zapisywania lekcji.

Rozkład pociągów na st. Grodno.

ważny od 1 czerwca 1924 r.

Grodno — Wołkowysk	№ 253/254	przybycie 13.08	odejście 16.36
Zemgale — Warsz. Gł.	702 pos.	1.09	1.17
Wilno — Warsz. Wil.	712	4.30	4.45
Warsz. Gł. — Zemgale	701	4.33	4.48
Warsz. Wil. — Suwałki	781/734	6.02	6.37
Warsz. Wil. — Wilno	711	7.05	7.20
Warsz. Wil. — Zemgale	713	14.51	15.01
Zemgale — Warsz. Wil.	714	15.02	15.12
Suwałki — Warsz. Wil.	732/734	23.13	23.48
Grodno — Jeziory	—	—	8.30
Jeziory — Grodno	—	17.15	—